

Opatření školy proti vši dětské

VEŠ DĚTSKÁ - nevíтанý host ve vlasech dětí

Veš dětská je parazitický hmyz, který může žít pouze ve vlasech lidí bez rozdílu věku, nejčastěji se však vyskytuje u dětí. Nelze ji přenést na zvířata, podobně jako zvířecí druhy nejsou přenosné na člověka. Nedospělé i dospělé vši se živí sáním krve. Nepříjemné svědivé pocity vši vyvolávají při pohybu ve vlasech, zejména když napadený člověk ulehne na lůžko. Vědecké jméno vši dětské je *Pediculus capitis* a zavšivenosti se proto odborně říká pedikulóza.

Veš dětská není přenašečem žádných choroboplodných zárodků. Samičky vši dětské připevňují vajíčka, zvaná hnidy, na vlasy těsně u pokožky. Za celý svůj život který trvá 3 – 5 týdnů, naklade jedna samička 50 až 150 hnid. Za 8 – 9 dní se z nich líhnou larvy (odborně nazývané nymfy), jež rychle rostou, třikrát se svlékají a za 17 až 25 dní jsou z nich dospělé vši, schopné dalšího rozmnožování. Jestliže včas nepodnikneme potřebná opatření, jsou vlasy v krátké době plné vší a hnid.

Veš dětská nelétá ani neskáče – k přenosu dochází těsným kontaktem s napadenými osobami, při půjčování nebo používání společných pokrývek hlavy, hřebenů apod. Nejsnáze se veš přenáší mezi sourozenci a rodinnými příslušníky, mezi dětmi ve škole nebo při jejich společné letní nebo zimní rekreaci apod.

Jedinou a bezpečnou prevencí proti vši dětské jsou časté a důkladné prohlídky vlasů dětí. Bělavé hnidy, necelý 1 mm dlouhé, lze najít nejčastěji na vlasech rostoucích za ušima. Rovněž lezoucí vši se zdržují na vlasech těsně u pokožky. Zjistíme je, jestliže vlasy až ke kořenům postupně rozhrnujeme. Spolehlivěji je najdeme při vyčesávání hustým hřebenem, zvaným „všiváček“. Při tom dítě skloní hlavu nad bílý papír, velikosti asi 50 x 50 cm, rozložený na stole. Hřeben táhneme ve vlasech směrem od temene hlavy dopředu, opatrně, avšak těsně při pokožce. Vyčesané vši padají na papír nebo zůstávají na hřebeni. Jestliže žádné vši nevyčeseme, je to nejspolehlivější důkaz, že dítě není zavšiveno. Vyčesávání musí trvat 3 až 5 min. Délka těla dospělých vší a starších larev je 2 – 3 mm. Nejmladší larvy jsou jen 1 mm dlouhé, světle zbarvené a snadno se přehlédnou. Vyčesané vši musíme usmrtit zamáčknutím nebo postříkáním odlišivovacím přípravkem. Jinak mohou vlézt zpět do vlasů.

Zavšivení nezabrání a početnost vší ve vlasech výrazněji nesnižují obvyklé hygienické úkony, jako vyčesání a mytí běžným šamponem. K jejich odstranění je nutné používat přípravky k tomu určené.

K odvšivení lze např. zakoupit v lékárnách DIFFUSIL H92 M, který je stále v omezeném množství prodáván, lze používat bez záruky, protože byla prokázána rezistence vší vůči tomuto přípravku. V případě prošlé expirace může být jeho použití rizikové.

Hygienická stanice doporučuje použití šamponu PARASIDOSE. Při aplikaci musí být použita jednorázově dostatečně velká dávka přípravku, aby bylo dosaženo žádaného efektu.

Zatím neexistuje žádný přípravek, který by z vlasů odstranil hnidy. Ty je možné zčásti vyčesat hustým a vlhkým hřebenem a zbytek je nutno stáhnout z vlasů ručně. Zásahy proti vši dětské se snadněji a účinněji provádějí na vlasech kratších a upravených. V nich také přítomnost vši dříve zjistíme.

Při výskytu vši v rodině s více dětmi je vhodné provést zásah proti vším současně u všech sourozenců, prohlídce se nutně musí podrobit i dospělé osoby. V domácnosti je nutné ošetřit veškeré textilie, s kterými postižené osoby přišly do styku. Odvšivit napadené děti je povinností rodičů.

Po poradě s hygienickou stanicí a lékařkou a s ohledem na zkušenosti z minulých let stanovila škola následující pravidla:

Povinnosti rodičů:

1. okamžitě nahlásit třídnímu učiteli a vedení školy výskyt vši, či hnid u dítěte
2. zabezpečit takové ošetření hlavy dítěte, aby byly odstraněny jak vši, tak hnidy
3. dítě může nastoupit do školy až po splnění předchozího bodu

Povinnosti školy:

1. informovat rodiče
2. provádět v době výskytu vši ve třídě pravidelné prohlídky hlav dětí, při výskytu vši, či hnid okamžitě informovat rodiče a dítě předat do péče rodičů k potřebnému zákroku
3. zkontrolovat dítě při návratu do školy, že nemá vši ani hnidy

Pro zvládnutí pedikulózy ve škole je nutná vzájemná informovanost a spolupráce s rodiči dětí. Pokud zákonný zástupce žáka nespolupracuje se školou, může jej ředitel školy vyzvat, aby se osobně zúčastnil projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání žáka (§ 22 odst. 3 písm. b) školského zákona) - této výzvě je zákonný zástupce žáka povinen vyhovět. Dle sdělení MŠMT v případě žáků, které rodiče posílají opakovaně do kolektivu neodvšivené, lze doporučit, aby o této skutečnosti byl informován příslušný orgán sociální péče.

Zpracováno s využitím Sdělení MŠMT pro ředitele škol a školských zařízení k zajištění lepší informovanosti rodičů žáků v případě výskytu pedikulózy (vši dětské) ze dne 15. 6. 2005.

Mgr. Jana Pytelová
ředitelka školy